

Yapı Malzemeleri Yönetmeliği (89/106/EEC) hakkında
KILAVUZ BELGE M

CPD ALTINDA UYGUNLUK DEĞERLENDİRMESİ *
BAŞLANGIÇ TİP DENEYLERİ VE FABRİKA ÜRÜN KONTROLÜ

Kılavuz Belgelere İlişkin Genel Önsöz

Yapı Malzemeleri Direktifi'nin (89/106/EEC) 20nci maddesi; Yapı Daimi Komitesi, "Başkanının veya Üye Ülkelerden birinin talebi halinde, bu Direktifin pratik uygulaması ve yürütülmesine dair sorulan herhangi bir soruyu inceler;" hükmünü ortaya koymaktadır.

Direktifin nasıl işleyeceği konusunda, üye ülkelerin kendi aralarındaki yanı sıra, üye ülkeler ile AB Komisyonu arasındaki ortak anlayışın, mümkün mertebe temini için, Daimi Komitenin sekreteryası ve başkanlığını yürüten AB Komisyonu; Direktifin yürütülmesi, uygulanması ve pratikte nasıl uygulanacağı ile ilgili özel hususları içeren bir dizi Kılavuz Belge yayımlayabilir.

Bu belgeler Direktifin yasal yorumları değildir.

Hukuken bağlayıcı olmayıp, Direktifi herhangi bir şekilde değiştiremez veya yerine geçemezler. Bu belgelerde ele alınan süreçler, esas itibarıyla Direktifi aynı seviyede yorumlayabilen diğer süreçleri dışlamaz.

Bu belgeler, özellikle Direktife yasal, teknik ve idari açılardan yön verenlerle ilgili ve bunlara faydalı olacaktır.

Yayımlanmalarında başvuru olan aynı süreçle, bilahare geliştirilebilir, değiştirilebilir ve geri çekilebilirler.

1. Giriş

- 1.1. Kılavuz Belge; 89 / 106 / EC ¹ Sayılı Konsey Direktifi'nin (bundan böyle, Yapı Malzemeleri Yönetmeliği ya da CPD olarak anılmaktadır) kapsamında olan uygunluk teyidi² konusunu ele almaktadır. Sadece teknik şartnamelerin acil yapılandırılması ilgili yönlerin üzerinde durulmaktadır.
- 1.2. Kılavuz doküman, ilgili talimatname ve hükümlerle birlikte göz önüne alınması için teknik şartname hazırlayanlar (CEN / CENELEC ve EOTA üyeleri) için tasarlanmıştır. Ayrıca, her ne kadar teknik şartname bir kez hazırlandığı zaman söz konusu ürünle ilgili tüm uygulanabilir hükümleri ayrıntılı olarak içereceği için ilgileri dahilinde olabileceğinden, Avrupa Ekonomik Alanı (EEA) içindeki mevzuat düzenleyenler ve yetkili kuruluşlar ,

* Bu terim Yeni ve Global Yaklaşımı (2000) temel alan sözde " Mavi Rehber" direktiflerin uygulanmasında Avrupa Komisyonu Kılavuzu tarafından tanımlanmıştır. Diğer tüm Kılavuz Rehberler ve pek çok teknik şartname (uyumlaştırılmış Avrupa standartları ve Avrupa Teknik Onayları) " uygunluğun değerlendirilmesi" terimini tercih etmektedir

¹ OJ L 40, 11.2.1989

² Diğer Kılavuz Dokümanlar ve pek çok teknik şartname de (Uyumlaştırılmış Avrupa Standartları ve Avrupa Teknik Onayları) " uygunluğun değerlendirilmesi" terimini tercih etmektedir.

onaylanmış kuruluşlar ve üreticiler tarafından, bilgi amaçlı olarak faydalanılabilmektedir. Her koşulda, açık ve net bir şekilde aksi belirtilmedikçe, kılavuz doküman şartnamenin içermediği bir düzenlemede kullanılmamalıdır. Komisyonun Bildirimi olarak Direktif 89/106/EEC³'in açıklayıcı dokümanı olarak göz önüne alınır.

- 1.3. Bu doküman, ilk uyumlaştırılmış teknik şartnamelerin (hEN'lar veya ETA'lar) geliştirilmesi ve uygulanması sırasında edinilen deneyimler göz önüne alınarak, teknik şartname hazırlayanların yeni uyumlaştırılmış teknik şartname içerisindeki uygunluk değerlendirmesi taslak hükümlerin oluşturulmasında izlemeleri gereken ilke ve planları açıklamaya yöneliktir.
- 1.4. OJEU (Kısım C) de referansları yayımlanan ve şu an yürürlükte olan Avrupa Teknik Onayları Kılavuzları (ETAG'lar) ve mevcut uyumlaştırılmış standartlar (hEN'lar) için , Teknik şartnamenin 5 yıllık revizyonunda şartname yazarları veya erken düzeltmeler tarafından burada verilen ilkelere uyum sağlayacak şekilde hükümlerinin değiştirmesi zorunludur. Son şekli verilmiş olarak düşünülen ancak halihazırda yayımlanmış referansları bulunmayanlar için, aynı şekilde gecikmeye mahal vermeden, referanslar OJEU tarafından yayımlanmadan önce söz konusu değişiklikler yapılmalıdır. Her iki durumda da olası en iyi teknik şartname uygulamasında bir gecikme olmaması için şartnameyi hazırlayanlar hangi hükümlerin uyarlanmasına öncelik tanınması gerektiğine karar vermelidirler.

2. Genel İlkeler

- 2.1. CPD altındaki bütün uyumlaştırılmış teknik şartnameler uygunluk değerlendirmesine yöneliktir, yani ürünün teknik şartnameye nasıl uygunluk sağlayacağını gösterir. Bu belki ürünün hEN'ları veya ETA'larının⁴ ya da ürün teknik şartnamesi tarafından atıfta bulunulan diğer bir standardın içinde olabilir.

Uygunluk değerlendirmesi hükümlerinin, **başlangıç tip deneyleri** aracılığı ile, teknik şartnameye uygunluk gösterdiğini ve performans bildirimlerinin ürünün gerçek davranışını temsil ettiğini ve **fabrika üretim kontrolü**⁵ aracılığı ile, başlangıç tip deney sonuçlarına dayanan performans bildirimlerinin sonradan üretilen ürünler için de geçerli olacağını göstermesi gerekmektedir. Ayrıca, söz konusu hükümlerin, belirli bir özellik için farklı üreticiler tarafından bildirilmiş olan performansların, denk bir güvenlik derecesi aracılığı ile, güvenilir ve birbirleri ile tam anlamıyla mukayese edilebilir olduğunu ve işlerde ulaşılması beklenen (örn. Ulusal yönetmeliklerdeki) sınıflandırma ve ölçütlere erişmek amacıyla kullanılabileceğini temin etmesi gerekmektedir.

Uygulanacak olan AoC (Uygunluk Teyit sistemi) sistemini belirleyen Komisyon kararının ürünün kullanım(lar)ına bağlı olduğunu öngörmesi halinde, yapılacak işe uyumlu hale getirilmiş teknik şartname hangi özelliklerin dikkate alınacağını ve kullanılması gereken özel prosedürü açıkça belirlemelidir.

2.2. Standartlar:

Uyumlaştırılmış standartların uygunluk değerlendirmesi hükmü üründe kullanılan genel yaklaşımlar ve değerlendirmelerde kullanılan temel metodları açıklayıcı konuları içeren,

³ OJ C 62, 28.2.1994

⁴ ETA olması halinde, ETA' ya gizli dosyalar olarak eklenen kontrol planı içerisinde uygunluk değerlendirmesi görev detayları belirtilmiştir. Bunun anlamı, bu durumda bu deneylerin tekrarlanmaksızın ITT onaylanmasının göz önünde bulundurulacağıdır.

⁵ ve gerekli olduğunda ileri deneylerle,

ürünün hangi özelliklerinin test edildiğini veya değerlendirildiğini ⁶(hatta “örnekleme” altbaşlığı altında ürünlerin nasıl test veya değerlendirme için nasıl seçildiğini açıklayan), “genel” adında bir alt madde içerecektir ve “Fabrika Ürün Kontrolü” adı altında bir alt başlığının (varsa diğer yöntemler de açıklanabilir) olması gerekmektedir.

AoC yani uygunluk değerlendirmesi için CE işaretlemesine ilişkin görevlerin üretici ve onaylanmış kuruluşlar arasındaki dağılımı uyumlaştırılmış standartların EkZA’sında belirlenmiş olmalı ve ana doküman içerisinde yer almamalıdır (örneğin, “ 3. taraf deney laboratuvarları tip deneyleri yapmalı” değil “Başlangıç Tip Deneyleri tamamlanmalıdır” olarak).⁷

2.3. ETA(Avrupa Teknik Onayı) lar:

Üretici ve Onaylanmış Kuruluşların AoC görevlerinin Fabrika Üretim Kontrolü zorunluluklarında dahil olmak üzere minimum gerekleri ETAG veya CUAP’larda tanımlanmıştır. Özel üreticiler için ETA’ların konuya özgü bulunduğu gizli dosyaların bir parçası olan Kontrol Planlarında ayrıca ayrıntılandırılmalı ve geliştirilmeliyken, bu zorunluluklar hem buralarda hem de ETA’ların genel kısımlarında yeterli derecede açıklanmalıdır.

- 2.4. hEN veya ETAG ların dahil olduğu uygunluk değerlendirmesindeki koşulların herhangi biri üreticileri ve onaylanmış kuruluşları eşit şekilde bağlayıcıdır. Bunun anlamı, örneğin, hEN testin minimum sıklığını belirlediğinde, hiçbir üretici daha az sıklıkta isteyemez ve aynı şekilde eğer üreticinin ürünü minimum sıklıkta hEN tamamen uygunsa, hiçbir onaylanmış kuruluş daha sıklıkla deneylerinin yapılmasını zorunlu kılamaz. Bu yüzden, ne gelişmiş süreç ve kontrol sistemi olduğu için düşük deney veya düşük kontrol frekansı kullanabilen bazı üreticilerin aleyhine olmaması için nede gerçek güvenlik sorunlarına sebep olacak bir boyuta güvenlik seviyesini düşürmemek için uygunluk değerlendirmesi bentlerinin dikkatli bir şekilde düzenlenmesi gerekir. Ayrıca uygunluk değerlendirmesindeki taslak hükümlerde Küçük ve Orta Ölçekli Şirketlerle ilgili görüşler göz önüne alınmalıdır. (Başlangıç Tip Deneyi için Bkz. 4.4., 4.5 , 4.6 ve Fabrika Üretim Kontrolü için bkz. 5.4, 5.12) ETA içinde gerçek sıklık tanımlanırken ETAG veya CUAP içinde minimum sıklık ETA lar için sabitlenebilir.

3. Tanımlar

- 3.1. **Başlangıç Tip Deneyi (Initial Type Testing (ITT))** :Ürün tipini temsil eden ürünlerin örnekleri için talimatlandırılmış karakteristik özelliklerinin (Kılavuz Doküman K) performansını belirlemek amacıyla yapılan, teknik şartnamede tanımlanan bütün deney dizini veya diğer prosedürler (ör.hesaplamalar).
- 3.2. **Ürün Yelpazesi**: Yelpazede yer alan her bir ürünün bir veya daha çok karakteristik özelliklerinin deney sonuçlarının aynı yelpazede yer alan ürünler için geçerli olduğu, bir firma tarafından üretilen ürün grubu.
- 3.3. **Önceden Varolan Veri**:Yürürlüğe konmadan önce sağlanan (yani, ETAG veya uyumlaştırılmış ürün standartlarının ikili mevcut olma periyodunun başlangıcında), ve/veya uyumlaştırılmış teknik şartname içindeki ilgili değerlendirme hizmetleri için 3. tarafın

⁶ Başlangıç tip deney terimi kullanılmış olmasına rağmen, diğer değerlendirme metotları da kullanılabilir, örneğin hesaplamalar veya tablo veriler.

⁷ CPD’nin gerektirdiği gibi “ üretici bir Fabrika Üretim Kontrolü sistemi yürütür” olarak da zorunlu kılmak mümkün olmasına rağmen.

değerlendirme hizmetine dahil olmadan önce, Avrupa Komisyonunca resmi olarak onaylanmış, ürünün teknik şartnamesi hükümleri gereğince deney sonuçları⁸.

3.4. Daha İleri Deneylere İhtiyaç Olmaksızın Sınıflandırılanlar (CWFT): Ürünün özel performansı⁹ tarafından başlangıç olarak testlerle gösterilen bir prosedürdür, bu tür yöntemde üretici bu performansı başka herhangi ileri deneye ihtiyaç duymaksızın referans verebilir (diğer parametreler örneğin yoğunlukta, deney ve kontroller zorunlu olabilir). Uyumlaştırılmış ürün şartnamesi içinde başarılı (uygun) CWFT başvuruları olarak ele alınması için Avrupa Komisyonu kararı gerekir.

3.5. Konvansiyonel Olarak Kabul Edilmiş Performanslar: Performans Başlangıç Tip Deneyleri, hesaplamaları vb. olmaksızın ürün performansın üretici tarafından ilan edilmesine izin veren teknik şartnamede gösterilen veya başvuru hükümleridir. Bu gibi hükümler tablolanmış değerler, tanımlayıcı çözümler vb. olabilir.

NOT: Pekçok durumda ürün nitelik zorunlulukları (örneğin yoğunluk) 3.4, 3.5 te bahsedilen hükümlerin doğru kullanımlarının yapılandırılması anlamına gelmektedir.

3.6. Onay Deneyleri : Onay Kuruluşu tarafından ürünün ilgili ETA'yı taşımasına izin veren veya sorumluluğu altında olan (bir Onaylanmış Kuruluş tarafından, Onay Kuruluşun gözetimi altında bir taşeron firma veya üretici deneyleri) ETAG veya CUAP içeriğindeki gibi ürün performansını belirleyen deneyler grubudur.

3.7. ETA'yla Bağlantılı Uygunluk Teyidi: Uygunluk prosedürlerinin teyidinde, bir Onaylanmış Kuruluş, ETA içerisinde zorunlu olan ve uygunluk teyidiyle bağlantılı görevlerin bütününde veya bir parçasında (ETA'yı referans alan gizli dosyaların parçası olan plana¹⁰ göre bir başka kurumun katılmasıyla) görev yapar. ETA daha önceden verilmiş olduğunda Onay Kuruluşunun sorumluluğu altında veya Onay Kuruluş tarafından daha önce tamamlanmış deney ve değerlendirmeler, tekrarlanmalarına ihtiyaç duyulmaksızın gözönüne alınır. Fabrika Üretim Kontrolüne göre uygunluk teyidi ilanı veya sertifikalandırma amacıyla Onay Kuruluşu'nun yaptığı başlangıç fabrika kontrolü gibi onay deneyleri de genellikle Başlangıç Tip Deneyleri olarak düşünülür. Bu durumda, Onaylanmış Kuruluş (veya üretici) tarafından yürütülen görevler, genellikle sadece doğrulama veya uygunluk değerlendirmesinin diğer yönleriyle (yani denetleme deneyi veya eğer ilgiliyse, sürekli FÜK denetimi) ilgilidir.

4. Başlangıç Tip Deneyleri (ITT):

Genel:

4.1. Yeni yaklaşım yönergeleri, CE işaretini ürüne iliştiirmek, teknik şartnameyi hazırlamak ve EC uygunluk bildirisini kaleme almak için üreticiyi bir ürünün üretilmesi ve

⁸ Bazı özel ülkelerde önceden kullanımda olan diğer teknik şartnamelerden sağlanan başka sonuçlar (örn: ulusal standartlar veya ulusal onay) önceden vaolan veriler olarak kabul edilmesi gerekmez. Önceden varolan veri olarak kabul edilebilmesi için deney sonuçlarının ürünün CE işareti alabilmesine izin veren ve referansları Avrupa komisyonu resmi Gazetesinde yayımlanmış uyumlaştırılmış teknik şartnamenin gerekliliklerine uygun olması gerekir.

⁹ Yangın reaksiyonuna, yangın dayanımına veya dışsal yangın performansına güncel uygulanan,

¹⁰ Kontrol Planı/ Onay Kuruluş tarafından öngörölmüş kabul edilen deney planı.

tasarlanması¹¹ sırasındaki safhaların ürünün garantisine uygun olmasını sağlayacak gerekli tüm önlemleri almasından sorumlu olduğunu göz önünde tutar.

- 4.2. Teknik Şartnamelerle Uygunluk Teyit Sistemlerine tabi yapı malzemeleri için, uygunluk beyannamesi prosedürlerinin belirlenmesinde; CPD Başlangıç Tip Deneyleri uygunluk kontrollerinin bir metot olarak kullanılabilmesini ön görür.¹² Uygulamada bu, üretici ilk uygunluğunu hEN ile bildirdiğinde ürünler önceden piyasada yer alsa bile, üreticilerin performanslarını bildirdikleri uyumlaştırılmış karakterlerin(bkz.4.3) Başlangıç Tip Deneylerine tabi olması anlamına gelir. Buna ek olarak, teknik şartname, deney yapılmaksızın performans beyannamesi sağlayacak hükümler (örneğin önceden varolan veri, cwft ve konvensiyonel olarak kabul edilmiş performans) bulundurmadığı sürece, üreticinin uygunluğu talep ettiğinde, teknik şartname içerisine dahil tüm karakteristikler için Başlangıç Tip Deneyleri yapılmasına ihtiyaç duyulur.
- 4.3. Ürünün piyasada yer aldığı, Üye Ülke(ler)de yönetmeliğe bağlı olarak verilen kullanım amaçları için karakteristikler yüzünden bir veya iki karakteristik için performans(lara) ihtiyaç duyulmadığı durumda, ürünler için varolan standartlar gözalandığından üreticiler tarafından NPD opsiyonu kullanılabilir (Kılavuz Doküman E deki “seviye ve sınıflar” 4.11 maddesi ve Kılavuz doküman D “CE işaretlemesi 3.6 maddesi gereğince) . Bu koşullarda , “gerektiği yerler” tanımının kullanılması karışıklığa sebep verebileceği için bu terimin kullanılmasından kaçınılması gerekir¹³.
- 4.4. Başlangıç Tip Deneyleri sadece fiziksel deneyleri kapsamaz, aynı zamanda diğer uygunluk gösteren enstrümanları; örneğin hesaplamaları¹⁴ , konvensiyonel kabul edilmiş performansları veya tablosal verileri de kapsar. CWFT veya konvensiyonel kabul edilmiş performansların kullanıldığında bile, üretici ürününün bahsi geçen hükümlerdeki ürün tanımlamalarına uygunluğunu gösterebilmek için(örneğin ürünün yoğunluk deneyi gibi),bazı performans deneylerini yapmaya, ihtiyaç duyabilir. Bu ihtiyaçtan dolayı hangi deney veya testlerin uygun olduğuna teknik şartname de açıklık getirilmelidir.

Test ve Değerlendirme Metotları:

- 4.5. Başlangıç Tip Deneyleri Teknik Şartnamesinde, uygulanacak değerlendirme metotlarının örneğin, örneklerin nasıl alınması gerektiği (ya teknik şartnamesinin içinde yada bilgiyi içeren sınıflandırılmış teknik şartname referans alınarak), kaç tane ürün örneğine test yapıldığı, bunların ebatları ve test ekipmanlarına nasıl yerleştirildiği gibi konularda açık olmasını, şartnameyi hazırlayanların sağlamaları gerekir.
- 4.6. Bazı teknik şartnameler, uyumlaştırılmış deney metotları listesinden biraz daha fazla şart koşabilir (sağlayabilir) ve üreticilere ürünlerinin testlerde ulaştığı herhangi bir performans

¹¹ Yeni Yaklaşım ve Global Yaklaşımı temel alan direktiflerin uygulanmasıyla ilgili kılavuz, madde 3.1., “ Üretici,Topluluk pazarında kendi ismiyle yer almasıyla birlikte bir ürünün üretilmesinden ve dizaynından sorumlu ,asıl veya yasal kişidir.” ve “ Üretici uygulanabilir direktiflere ürünün uygunluğundan, ister kendisi dizayn edip kendisi üretmiş veya isterse sadece kendi ismi altında piyasada yer aldığı için üretici konumunda olsun, tek ve en son sorumludur.”

Özellikle CPD hususunda, bu konu, üreticinin tam sorumluluğundaki tasarımlar hariç, ulusal hükümlere tabi olarak işin tasarımcısının hazırladığı tasarım detaylarına(çizimler, malzeme özellikleri, vb.) uygun olarak üretilen bir yapısal bileşen veya kit durumlarına eklenebilir.

¹² PGD madde 13.3.b ve . EK III

¹³ Bunun yerine, uyumlaştırılmış karakterlerle ilgili hükümler “ Ürünün piyasaya çıkacağı aday ülkenin zorunlu şartları içinde bu karakterlerin değerlendirilmesi gerekir. Ürün piyasaya bu karakterlerle ilgili herhangi bir zorunluluk olmaksızın bir ülkede piyasaya çıkmışsa bu halde de değerlendirilebilir. ” metni ile başlaması gerekirdi.

¹⁴ Kılavuz Rehber K madde 3.4 ve EK III BTD hesaplamalarına atıfta bulunulur.

seviyesini (veya diğer bir uygunluğu) ilan etmesine izin verebilir. Diğer teknik şartnameler ürünün bazı karakterleri için eşik değerler koyabilir veya sınıflar ortaya koyabilir (ya zorunlulukların sonucu olarak yada “sınıfların uygunluğu” olarak). CEN/TC ler ve EOTA/WG ler sınıf veya seviye belirlemede Kılavuz Doküman E nin hükümlerini takip etmek zorunda olmalarına rağmen, bu üç hükmün her türlü kombinasyonu kabul edilebilir.

CEN/TC ler ve EOTA/WG ler, hEN veya ETAG/CUAP ların uygunluk kriterlerinin neler olduğunun belirtilmesinde ve test sonuçlarının nasıl gösterilmesi gerektiği hususlarında açık olmasını sağlamak zorundadır. Teknik şartnamelerde aşağıdaki yaklaşımlardan birini kullanmak zorunlu olabilir:

- “geçti/kaldı” (bu durumda bütün ürünlerin testlerden “geçti”¹⁵ almasının beklenmesi yaygındır, fakat gerekli bir zorunluluk değildir.)

- seviye ve sınıfların düzenlenmesinde kullanılan test sonuçları ilan edilmelidir. (ör.Yangın Davranış Sınıfları gibi)

- teknik şartnamenin gereklerine göre üretici test sonuçlarını, test sonucunu direkt olarak, ortalama değer olarak veya ortalama değerle açıklanmış bir tolerans değeri olarak belirtebilirler,

- bir “ üretici limit değeri” (bütün ürünlerin testlerde aşacağı veya karşılaacağı değer),

-diğeri, beyanın istatistiksel değeri (karakteristik/dizayn değeri, kabul edilebilir veya limit kalite seviyeleri)¹⁶

- 4.7. Bazı durumlarda, üretici beyannamesinin dayanaklarına göre başlangıç tip deney metodlarıyla test sonuçlarının oluşturması zaman alabilir. Daha ileri bir kılavuz olmaksızın, bu ürünün istenen piyasaya CE işareti olmaksızın yer alacağı anlamına gelebilir. Eğer bu durum ortaya çıkarsa, CEN/TC sorumluluğunda olan, EC zorunlulukları için diğer doğrulama metodları veya önerilen yerine geçen karakteristikleri gözden geçirmek zorundadırlar.

Bir diğer olasılık ise, bir ürün için hEN, geçici izinler dahilinde ilk tetkik ve değerlendirmelerden yeterli sonuç alacağı yaklaşımına göre, tüm incelemeler sürdürülürken, sınırlı bir zaman için, tanımlanmış ve sınırlandırılmış koşullar altında ürünün piyasada bulunmasını öngörür. Bu durum ortaya çıktığında, üreticiler ürünün (araştırma ve ilerleme basamakları gibi) istedikleri piyasada yer almasını sağlayabilmeleri için Başlangıç Tip Deneyine başlamaları gerekmektedir. Bu gibi özel durumlar bulunduğu durumda, uygulanmasına bağlı olarak mümkün olduğu yerlerde CPD’ nin 4. maddesi veya ETA uygun bir çözüm olabilir.

- 4.8. Bazı durumlarda, üretici üretim sürecini oluşturmadan ve çok sınırlı sayıdan biraz daha fazla üretilmeden önce, grup ürünlerinin (series production) (bkz. 4.9.1 ve 4.9.2.) Başlangıç Tip Deneyi sonuçlarını araştırması gerekir. Bunun meydana gelmesi durumunda, normal örnekleme uygulaması gerçekleştirilemediği için, teknik şartname Başlangıç Tip Deneyleri

¹⁵ Örneğin donmaya dayanım şartları için: “Ürün geçebilir.....” (örneğin, 10 da 9 ‘unda geçmesini gerektirir). Ayrıca, eğer NPD opsiyonu tam olarak kullanıldığında, geçti/kaldı şartlarının uygun olmasına ihtiyaç yoktur.

¹⁶ Taslak hazırlayanlar ISO/TR 13425 “ Şartname ve standardizasyon için İstatistiksel Metodların seçilmesiyle ilgili Kılavuz” a veya ISO 12491:1997 “ yapı malzemeleri ve bileşenlerinin kalite kontrolü için İstatistiksel metotlar” da Başlangıç Tip Deneyi ve Fabrika Üretim Kontrolü deneyleri için uygun istatistiksel metodun bulunabilmesi için başvurabilirler.

için ürünün nasıl seçileceği ve bu sonuçların sonraki ürünlere nasıl uygulanacağıyla ilgili konularda belli kuralları vermek zorundadır.

Üretimin Farklı Kategorileri:

4.9. Başlangıç Tip Deneyleri kılavuzu farklı kategorileri göz önünde bulundurur.

4.9.1. Konvensiyonel seri üretim:

Piyasada yer alan pek çok ürün, büyük hacimlerde zaman aşımına uğramış aynı ürün üretilir. Ürün asıl haliyle kaldığı sürece, Başlangıç Tip Deneylerini tekrar edilmesine ihtiyaç bulunmamaktadır ve ne teknik şartname ne de onaylanmış kuruluşlar “ömür” limitlerini BTB raporlarında aramaya ihtiyaç duymayacaklardır.

4.9.2. Çeşitli Özelliklerdeki Seri Üretilen Ürünler¹⁷:

Piyasada yer alan bu gibi ürünlerde her ne kadar seri üretimler olsa da son ürün potansiyel olarak farklı performans göstereceğinden (farklı ölçüde olmasından dolayı), teknik şartname Başlangıç Tip Deneylerinin nasıl uygulanacağına önem vermelidir. Teknik Şartname farklı ölçülerdeki, biçimdeki, dayanımdaki vb. her ürün/kitlerin bütün karakteristiklerin gerekli olduğu ürün yelpazesini kapsamadığından Başlangıç Tip Deneyleri uygulanması gereken farklı bir ürün olarak değerlendirilip değerlendirilmeyeceği veya teknik şartname deney yükünü azaltacak hükümler içerip içermeyeceği açık olmalıdır(örn: ürün yelpazesinin konsepti ve /veya direk ve genişletilmiş deney sonuçları).

Haklı ve kabul edilebilir sebepler için¹⁸, CEN/TC veya EOTA/WG aynı hEN veya ETAG/CUAP içerisinde uygun bir şekilde bu ürün kategorilerini kapsayacak uygun bir çözüm bulamadıysa, CEN/TC veya EOTA/WG bunu ayrı ayrı veya başka bir tarihte (yayımlanmış hEN veya ETAG ların düzeltilmesi süresince) yapabilirler. Bu durumda, hENs veya ETAGlar/CUAPlar açıkça tanımlanmalı ve ürün kategorisinin kapsamadığı sahanın dışında bırakılması gerekmektedir.

4.9.3. Özel (ve seri dışı) Üretimler (CPD ‘nin 13(5)maddesi), buraya kadar CE işaretleme için gerekenler¹⁹:

(Bu kategoriye girmeden önce belirtilmelidir ki burada, bir ürün hem özel hem de seri dışı kriterlerini sağlaması gerekmektedir.)

Tek ve aynı bilinen iş içine yerleştirilmek için ısmarlanan özel tasarım ürünlerdir. Bu ürünler ne aynı tür içeriklerle aynı yolla²⁰ bir araya getirilmiş seri halinde eşit üretilen ürünlerin bir parçası nede kendileri ve uygulama alanları (boyutları, ağırlıkları) üreticinin genel inisiyatifi ile önerilmiş olamaması gerekmektedir.(aç. yayımlanmış kataloglar veya başka yollarla tanıtılmış).

¹⁷ Çeşitli özellikteki seri ürünlere örnek her takım/ürünün farklı ölçülerde, şekillerde ve dayanımda olduğu çelik yapılar, ve aynı tasarıma sahip fakat farklı ölçüttekilere örnek de geniş yelpazede üretilen pencerelerdir.

¹⁸ Bu durumda, CEN/TC veya EOTA WG zorunluluklarını öğrenebilmek için komisyona bir taslak gönderir ve komisyon bu taslağın kabul edilip edilmediğini ilgiliye bildirir.

¹⁹ CPD’nin madde 1 (2) ‘nde işleri kapsayan yapı malzemeleri tanımlanmıştır ve Madde 2(1) bunlarla “piyasaya çıktığında” ilgilenir. Bundan dolayı, hernekadar sorumlulukları bu alanda olmasına rağmen, Üye Ülkeler, iş sırasında yapılan yapı elementleri ve iş dışında üretilen fakat önceden piyasada yeralmadan iş harici üretilmiş ancak işle ilişkili yapı malzemelerinde (yani sadece ürünün üretimi ve taşınmasından fazlasını içeren bir servis parçası gibi olan üretici tarafından) CE işaretleme yapmak ve CPD hükümlerini uygulamak için tedbir almakla sorumlu değildir.

²⁰ Genellikle otomatik olarak yürütülen proseslerde.

Bu koşullar altında, özel (serisiz) üretimlerin kapsadığı ürünler:

- İlgili işte kullanılmak üzere, üretimleri için üretim makinelerinin yeniden ayarlanmasına ihtiyaç duyulan özel isteğe göre ve özel sebepler için münferiden dizayn edilen ve üretilen²¹; veya

- Aynı üretim süreci/sistemi dizaynına göre üretilmiş olsa bile, özel sipariş için ismarlanan, seriler halinde üretilen ürünlerden farklı performans sağlamak için tek veya muhtelif nihai kullanım için üretilen ürünler.

Not: 21 Aralık 1988 Konsey Protokolü içindeki Bildiri No:2'ye göre "Konsey ve Komisyon bir uygulamaya yönelik üretilen ürünlerde, üye ülkeler bu ürünlerin direktifin ilgili hükümlerini kapsamaması halinde de kullanılabilmesine izin verebilirler (CE işareti olmaksızın). Bu yaklaşımda, yukarıdaki ilk talep altında tek uygulamalık ürünler yukarıda bahsedilen münferit (ve serisiz) üretimler olarak ve tek veya birkaç münferit nihai performans gerektiren tek özel durum için üretilmiş olarak düşünülmüştür.

Münferit üretimler (ve serisizler) için, burada bahsedilen istisnalarla birlikte, uygunluk beyanname, üretici tarafından;(a) performansın belirlenmesinde/denenmesinde geleneksel kabul görmüş metotlar kullanan üretici tarafından yapılan Başlangıç Tip Deneylerine ve (b) Fabrika Ürün Kontrolü 'ne dayanarak ürünün CE işaretini almasına izin verecek ve söz konusu olan teknik şartnamenin uygunluğunu doğrulayacak yeterlilikte yapılmalıdır. Bu teknik şartnamede yer alan şartlara nazaran performans azalmasına sebep olmamalıdır. Kontrol ve gözetim amacıyla , bu uygunluk değerlendirmesi ürünün kullanım alanını ve ürünün hangi işte birlikte kullanılabileceğini belirtmelidir.

Sağlık ve güvenlikle ilgili bilhassa önemli sonuçları olan ürünler için taslaklarının hazırlanması durumunda, eğer teknik şartnameyi hazırlayanlar, ilgili bir hükmün açıkça dahil edilmesine ihtiyaç olduğunu düşünürlerse, münferit (ve serisiz) üretimler için, üretici tarafından beyan edilen uygunluk değerlendirmesi (ör:AoC sistem 4), bu çıkarımlarla birlikte yetersiz görülebilir. Bu durumda, söz konusu teknik şartnameler; sağlık ve güvenlikle ilgili önemli sonuçları olan münferit (ve serisiz) üretim performanslarına ilişkin, orantılı olmayan testsiz (bkz. FPC yaklaşımı için 5.12) CE işareti taşımasına izin verecek ürünün Başlangıç Tip Deneyine ilişkin hükümleri içermelidir.

Teknik şartnamelerin tek bir ürün tipini ilgilendirmesinin mümkün olabileceğinin, teknik şartnameyi hazırlayanlar tarafından göz önünde tutulduğu hallerde; Üye ülkeler, uygunluk göstermeyen (bkz: aşağıdaki not) tek kullanımlık ürünlerin kullanılmasına izin verebilir veya aksi takdirde direktif kapsamı içine alınmayan yasalara uygun ürünler için (bkz.dipnot¹⁸), teknik şartnameyi hazırlayanlar, söz konusu teknik şartnamenin taslağının hazırlanması sırasında bu hususu unutmamalıdır.

Başlangıç Tip Deneylerinin Maliyetinin Azaltılması:²²

4.10. Ferdi üreticilerin tanımlayabileceği "ürün yelpazesi " düşüncesini hEN veya ETAG/CUAP ları kullanırken teknik şartnameyi hazırlayanların göz önünde tutmaları gerekir. Söz konusu

²¹ Aynı makinaları, aynı bileşenleri ve aynı üretim proseslerini kullanarak üretilen, ancak sadece boyutlarını değiştirildiği bir ürün serisiz bir ürün olarak değerlendirilmez, bunun yerine 4.11.2 çeşitli özellikleri olan seri ürünler kategorisi altına alınır.

²² İleriki deney maliyetinin azaltılmasında bir katkı olarak, teknik şartname yazarları sağlık ve güvenliğe ikincil rol oynayan ürünler için CPD'nin madde 4(5)' in uygulanmasını önerebilir.

karakteristiklere göre ürün yelpazesi değişebilir. Her zaman gerekli olmamasına rağmen, “en kötü hal ” senaryosu ürün yelpazesini tanımlamakta kullanılacak iyi bir yoldur.

- 4.11. CEN/TCler ve EOTA/WGLar aynı zamanda, teknik şartname içerisindeki, “direkt” ve “genişletilmiş” uygulama kurallarının deney sonuçlarının²³ tanımını da gözönünde bulundurmalarıdır. Teknik şartnamedeki bu gibi kurallara yangınla ilgili karakteristikler²⁴ için aşına olunsalar da, bu kurallar diğer performans karakteristiklerine de uygulanabilirler. Bunlar uygunluk değerlendirmesi hükümlerinden ziyade deneyler (veya teknik şartnamenin kendisindeki deney) hakkındaki hükümler içerisinde yer almalıdırlar.
- 4.12. Üreticinin aynı ürünü birden fazla üretim bandı veya ünitesinde üretiyorsa veya birden fazla fabrikada, Başlangıç Tip Deneylerini bu farklı ürün bantları veya üniteleri için tekrarlanmasına gerek olmayabilir. (Bu ürünlerin gerçekten aynı olduğuna dair güvence üreticinin sorumluluğundadır.)

Başlangıç Tip Deneyinin tekrarlanması, fabrikada kullanılan üretim ekipmanlarına ve/veya üretim bandı veya ünitesinin CE işaretlemesinin teşekkül parçası olan performans beyannamesini etkilemesine bağlıdır. Bu ürün ve hatta üretim metodlarının konusu olabilir. Etkilenmenin olduğu durumlarda, teknik şartname Başlangıç Tip Deneylerinin her fabrika, ürün bandı veya ünitesine ayrı ayrı yapılması gerektiğini belirtmesine ihtiyaç duyulabilir. Bunun dışında, CE işaretlemesinin beraberindeki bildirim için ferdi üreticiler, tamamen kendisi sorumlu olarak, bu konu üzerinde kendileri karar verebilirler. Başlangıç Tip Deneyleri, çeşitli ürün ünitelerinden, bandından ve hatta fabrikalardan alınan örneklerle uygulandığında, bu Başlangıç Tip Deneylere dayanan tüm ürünler için, bu bildirimlerin geçerli olduğunu üreticilerin garanti etmeleri gerektiği konusunda, üreticiler muhakkak bilinçli olmalıdırlar.

- 4.13. Deneylerin tekrarlanmasını önlemek için, aşağıda belirtildiği gibi daha önceden var olan geçişli deney sonuçlarının kullanılması göz önüne alınabilir.

Teknik şartnameyi hazırlayanlar, uyumlaştırılmış teknik şartnamenin resmi olmayan bir parçası, ileri ayrıntılar ve bu amaca kılavuz olarak, davet edilirler; örneğin ürünün verilen performansı için ilgili karakteristiklerin aynı olup olmaması ve bundan dolayı paylaşılan Başlangıç Tip Deneyi sonuçlarına konu olup olamayacağı gibi (buradan itibaren de görüleceği üzere).

- 4.13.1. Paylaşılan Başlangıç Tip Deney Sonuçları (tüm AoC sistemlerine uygulanabilir olması prensibi içinde)

Bir üretici, aynı tür metodlarla üretilen ve aynı hammaddelerle birleşen ve aynı dizayna (e.g. ölçütte) göre üretilen bir ürün hakkındaki kendi uygunluk değerlendirmesini ispat etmek şartıyla, buradan sonra “diğer takım Başlangıç Tip Deney sonuçları” olarak adlandırılacak, başka birinden (örneğin üreticilere genel bir servis niteliğindeki başka bir üreticiden veya ürün geliştiricisinden) sağlanmış Başlangıç Tip Deney sonuçlarını şunları sağlamak koşuluyla kullanabilir:

-Performansa ilişkin aynı karakteristiklerin ürünler için geçerli olduğunun bilinmesi,

23

Direkt uygulama kuralları, aynı deney sonuçlarının (yani, “yoğunluğu %10’dan daha büyük olanlara birlikte aynı kompozisyondaki ürünlere uygulanan deney sonuçları”) korunmasına rağmen, ürün/takımların test edilenlerden ne kadar farklılık gösterebileceğinin belirtilmesinde kullanılan kurallara olarak düşünülebilir. Bunlar ürün yelpazasını açıkça tanımlarlar. Genişletilmiş uygulama kuralları (hesaplama prosedürlerini de içerebilir), aynı deney metodunun bir veya daha fazla sonucuna dayanarak deney sonuçlarının tahmin edilmesidir (yoğunluğun %10 dan daha fazla farklılık gösterdiği, fakat ilgisinin bilinmediği yerlerde, bu ilişkiyi bulmak için yeterli sayıda deneyin uygulanmasına ihtiyaç vardır. Bu ilişki bir kere kurulduğunda, bu ortalama yoğunluktaki ürünlerin sonuçlarını hesaplamak için kullanılabilir.) (unutulmamalıdır ki, genişletilmiş uygulama, sıklıkla bir direkt uygulama kuralı türetmek için kullanılır.)

24

CEN/TC ve EOTA/TG lanı içerisinde süregelen işlere atıfta bulunulmalıdır.

-Ürünün aynı karakteristiğe sahip olduğunu doğrulayacak her türlü önemli bilgiye ek olarak, ilgili Başlangıç Tip Deneylerini uygulayan veya daha önce uygulanmış olan diğer partiyi; daha sonraki Başlangıç Tip Deneylerinde deney raporlarının ve sonuçlarının kullanılması, hatta üretim olanaklarıyla ilgili bilgiler ve FÜKiçin göz önünde bulundurulmuş üretim kontrol proseslerinin de üreticiye iletebilmesi , açıkça kabul edilmiş olmalıdır ²⁵

-Diğer parti Başlangıç Tip Deneyi sonuçlarını kullanan üretici, dizayn²⁶ ve üretim de dahil olmak üzere, ürünün tüm CPD hükümlerine uygunluk gösterdiği konusunda sorumluluk sahibi olduğunu kabul eder,

-Üretici Başlangıç Tip Deneylerine konu olan performansların ürünün aynı karakteristikleriyle ilgili olduğunu ve daha önce Başlangıç Tip Deneylerine konu olan ürünün üretim olanakları ve üretim kontrol prosesleri karşılaştırıldığında ilgili ürünle büyük bir farklılık göstermediğini güvence altına alır ve;

-Üretici aynı bileşenler ve üretim metoduyla aynı ham madde ve dizayna dayanarak ürünün üretildiğini doğrulamak için gerekli bilgileri kapsayan Kılavuz Rehber K madde 6.2 ye uygunluk gösteren Başlangıç Tip Deney raporlarının kopyasına sahip olmalıdır.

Üreticinin tüm gerekli dokümanları sağlaması şartıyla, ve onaylanmış sertifikasyon kuruluşları ve onaylanmış test laboratuvarlarının Başlangıç Tip Deneylerini AoC sistemi 1, 1+ veya 3' e göre başlatılmasını talep ettikleri tasdiklenmiş, yada başka bir deyişle şartlar (aşağıda bahsedilen) yerine getirildiğinde, bir sonraki diğer parti Başlangıç Tip Deneyi sonuçlarının kendi sorumluluğu²⁷ altında kullanılmasına, üreticinin isteğine dayanarak kabul edilebilir. AoC sistemi 1 ve 1+ gerekli teyidler ürün özellikleri hususunda ve ürün kontrol safhalarının karşılaştırıldığı Başlangıç Tip Deney²⁸ lerine konu olan ürünle önemli bir farklılığın olmamasını da kapsamaktadır .

Not: Bu paylaşılan Başlangıç Tip Deneyleri anlamına gelmez. Başlangıç Tip Deneyi belirli bir üretici tarafından yapılan özel bir üretimin değerlendirilmesiyle ilgilidir. Üretici tarafından yapılan uygunluk beyannamesi, yasal sonuçları olan bir dokümandır, belirli bir üreticinin ismi verilen ve tanımlanan bir üründür. Bundan dolayı Başlangıç Tip Deneyleri paylaşılabilir sadece deney sonuçları paylaşılabilir.

4.13.2. Basamaklandırılmış Başlangıç Tip Deneyi (Sadece sistem 1, 1+ ve 3 'de uygulanır²⁹)

Bazı yapı malzemeleri için, fabrikalarında nihai ürün olarak üreten montajcıya (aşağıda "montajcı" olarak bahsi geçen) bazı veya tüm bileşenlerini (profiller, conta ve pencereler için şeritler gibi)³⁰ bir şartname dayanığıyla³¹ sağlamayı veya sağlanmasını garanti eden bazı şirketler (ev sistemleri) bulunmaktadır.

²⁵ Bu gibi bir anlaşmanın şartları, lisans kontratı veya diğer yazılı belge ile yapılabilir.

²⁶ Özel ürünler için (performansının Eurocode'larla hesaplandığı özel durumlara mahsus olanlar için) özel hükümler uygulanabilir.

²⁷ Sistem 3 'e tabi olanlar bir yana, üretici örneklerin seçiminde sorumlu olarak kalır.

²⁸ Bu üreticinin olanaklarına ek olarak diğer tarafın olanaklarının Onaylanmış Kuruluş tarafından ziyaret edilmesini gerektirebilir.

²⁹ Başlangıç Tip Deneyi sonuçlarının paylaşılmasının aksine, yeterli, izlenebilir ve sorumluluğun şeffaflaştırılması amacıyla pek çok resmi kurala (bkz 4.13.1) tabi olduğunda, kanunen az resmileştirilmiş kademeli Başlangıç Tip Deneyi sadece Başlangıç Tip Deneyi 'nin Onaylanmış Kuruluşların görevi olduğu AoC 'lerine uygulanmalıdır.

³⁰ Bu firmalar bileşenleri de üretebilirler, fakat bunu yapmaya zorunlu değildirler

Yasal olarak kurulmuş ev sistemi gibi, montajlama olarak üretimi/montajlamayı içeren faaliyetleri olması şartıyla, başka firmalar tarafından kendi fabrikaları içinde ardıl olarak üretilen ve/veya montajlanan son ürünün bir veya pek çok zorunlu karakteristiğine ilişkin Başlangıç Tip Deneyleri için ev sistemi sorumluluğu üstlenir. Bu durum uygulandığında, Başlangıç Tip Deneylerinin yapılabilmesi ve daha sonra Başlangıç Tip Deneyi raporlarının montajcılara yani piyasada yer alan ürünün gerçek üreticilerine sağlanması için, ev sistemi kendisi veya başkaları tarafından üretilen bileşenlerin kullanıldığı bir “montajlanmış ürün” olarak belirtmek zorundadır.

Onaylanmış kuruluşların sorumluluğu altında olan AoC sistemi altındaki Başlangıç Tip Deneylerine bakılmaksızın (yani 1 ve 1+ gibi onaylanmış sertifikasyon kuruluşunun örnekleme konusunda sorumlu olduğu yerler veya 3 gibi bu konunun üreticinin sorumluluğunda olduğu haller) ev sistemi tarafından bildirilmiş “montajlanmış ürün” ün test edilmesi için örneklerin daha sonra alınması gerekir.

Bu durum göz önüne alındığında aşağıda görüleceği üzere ya ürün Sertifikasyon Kuruluşu ya da bir Onaylanmış Deney Laboratuvarı aracılık ettiği karakteristikleri ilgilendirmesi şartıyla, basamaklandırılmış Başlangıç Tip Deneylerinin konsepti teknik şartname içerisinde göz önüne alınabilir.

Onaylanmış kuruluş tarafından tamamlanan testleri dikkate alarak, ev sisteminin sağladığı ve montajcılara sağlanan Başlangıç Tip Deneyi raporu, daha önceden test edilen ürün karakteristiği/karakteristikleri için montajcı firmanın tekrar bir Onaylanmış Kuruluşu Başlangıç Tip Deneyleri yapması için dahil etmeksizin, CE işaretlenmesi amacıyla kullanılabilir, ancak;

-Montajcı bir ürünü, ev sisteminin o ürün için sağladığı Başlangıç Tip Deneyi raporuna göre, bileşenlerin aynı kombinasyonda (aynı karakteristikteki bileşenlerle) kullanılmasıyla ve aynı yolla üretir. Eğer bu rapor, piyasada yer alan son ürünü temsil etmeyen bir bileşen kombinasyonuna bağlı bir raporsa, ve/veya ürün ev sistemindeki bileşenlerin birleştirilmesi talimatlarına uygun bir şekilde birleştirilmemişse, montajcı nihai ürününün Başlangıç Tip Deneyini yapmaya ihtiyaç duyar³²;

-Ev sistemi üreticiye ürünün üretim/montaj talimatlarını ve kurulum kılavuzlarını bildirir;

-Montajcı (üretici) EEA piyasasında yapı malzemesi olarak bir kere yer aldığı anda, ev sistemi tarafından kendisine bildirilen kurulum kılavuzlarına ve ürünün üretim/montaj talimatlarına uygun ve doğru olarak montajlandığı sorumluluğunun kendisinde olduğunun bilincindedir;

-Ev Sistemi tarafından montajcıya (üreticiye) bildirilen kurulum kılavuzları ve ürünün üretim/montaj talimatları, montajcının Başlangıç Tip Deneyi raporunda atıfta bulunan ve Fabrika Ürün Kontrol Sistemi'nin tamamlayıcı kısımlarıdır³³

-Montajcı, kalan zorunlu karakteristiklerin Başlangıç Tip Deneylerini üstlenecek bir Onaylanmış Kuruluş veya uygunluk teyidi için ihtiyaç duyulan diğer görevleri, kontrol ve gözetim amacıyla kullanılan bileşenlerin kombinasyonlarına ait belgelenmiş kanıtlar ve üretim şekli, ürünü karşılayan hangi Başlangıç Tip Deneyi raporunun ev sistemi tarafından sağlandığı (montajcının ev sistemi Başlangıç Tip Deneyi raporunun bir kopyasının saklanması gerekmektedir) bilgilerini verebilmelidir;

31 Bu, örneğin, bileşen üreticisinin (bir taraftan, ev sistemi ve diğer taraftan nihai ürünün montajcısı) sorumlulukların ve taahhütleriyle ilgili açık hükümlerin dahil olduğu bir kontrat, lisanas veya herhangi yazılı bir anlaşmayla olabilir.

32 ETA'nın onay kuruluşları indikatörlerini temel alması durumunda,

33 Ürünün bir ETA'ya tabi olduğu zaman sistem evinin ETA'sı içerisinde

- Atıfta bulunulduğuna bakılmaksızın, ev sistemiyle imzalanan anlaşmaya dayanılarak, özel yasalar altında daha sonraki sorumluluklar ve yükümlülükler, CE işaretini ürüne iliştiirdiğine verilen ürünün dizayn³⁴ ve üretilmesini de kapsayan tüm CPD hükümlerine uygun olduğunu konularında montajcı sorumlu olarak kalır³⁵;

4.14. “Önceden varolan data”nın kullanılma konsepti “ürünün standardıyla ilgili hükümlere uygun şekilde yapılan daha önceki deneyler veya ETAG/CUAP (aynı ürün, aynı karakter(ler), aynı veya daha teknik olarak istenen uygun test metodu, örnekleme prosedürü ve uygunluk beyannamesi sistemi) göz önüne alınabilir” cümlesiyle tanıtlır. Bu konseptin tanıtlması CEN/TC veya EOTA/WG nin daha önce yapılmış testlerin datalarının kullanılmasındaki limitleri belirlemeyi gerektirir. Bu limitler ilgilendiren karakterlerle, test metodlarının versiyonlarıyla, kullanılan örnekleme metodlarıyla, vs. bağlantılı olabilir. Bu limitleme standardın içinde belirtilebilir veya ETAG/CUAP önce varolan dataları doğuracak testleri yapan laboratuvarın durumuyla (onaylanmış olup olmadığı) ilgili değildir.

4.15. Aynı ürün yerine, aynı ürün yelpazesi içerisindeki farklı ürünlerin bir veya birden fazla karakteristikleri için önceden varolan veri uygulanırken, ürün yelpazesi konsepti de uygulanabilir.

4.16. Bir ürün veya kit üreticisinin daha önce o ürün veya kit için teknik şartnamelerin bir veya daha fazla koşuluna uygun olduğu gösterilen (örneğin CE işaretlemesi tarafından) bileşenlerini kullandığı zaman, Başlangıç Tip Deneyi bu uygunluğun tekrar edilmesine ihtiyaç olmadığını gösterir(bileşenlerin özellikleri veya belirleyiciliğinin anlamı değişmeden kaldığı sürece). Teknik şartnameler bu tür bir olasılığa izin vermeli ancak, kullanım amacı göz önüne alınarak, nihai ürün veya kitin gerekli performans seviyeleri ve/veya sınıfları ile bileşenin gereklilikleri birbirleriyle örtüşmelidir.

İzin Verilen Alternatifler :

4.17. Onaylanmış Laboratuvarlar Tarafından Üreticinin Olanaklarının Kullanılması.

4.17.1 Prensip, Başlangıç Tip Deneyleri sistem 1,1+,3 ve denetleme deneyleri (1+) için onaylanan laboratuvarlar, kendi deneylerini kendi deney cihazları ve personeliyle yapmak zorundadır.

Ancak bu tür deneyler üreticilerin deney imkanları kullanılarak da yapılabilir³⁶, yani uygunluk teyidi çerçevesi içindeki deneyler için cihazları, üreticinin deney personeli ile birlikte veya birlikte olmaksızın yürütülebilir, ancak:

-Üreticinin deney olanakları kalibre edilmiş olmalı,

-Üreticinin deney cihazlarını kullanan Onaylanmış Kuruluş, yaptığı bu deneylerin ve sonuçlarının sorumluluğunun kendisinde olduğuna razı olmalıdır,

-Üreticinin personelini kullanması durumunda da Onaylanmış Kuruluş deneyleri yönetir ve personele yardımcı olur,

³⁴ Özel ürünler için (örn: tasarımında Eurocode’ların kullanıldığı)özel hükümler uygulanabilir

³⁵ Ayrıca, kılavuzun yetersiz olduğu veya yanlış uygulanması sonucu başarısızlığın olduğu durumlarda, yetkililer ev sistemi veya onun tarafında hareket edenlerin mesuliyetlerine müracaat edebilmelidirler. (ayrıca bkz: dipnot 21)

³⁶ Örneğin, Onaylanmış Kuruluş’un tesislerinde bu deneyleri yapmak aşırı derece karmaşık (yani, taşınması çok güç olan büyük örnekler gibi) veya maliyeti çok yüksekse.

-Üreticinin test olanakları kullanılarak yürütülen deneyler örnekleme ve örneklerin hazırlanması da dahil ilgili teknik şartnameye kati uygunluk gösterir ve,

-Onaylanmış Kuruluş bu deney sonuçlarının dikkate alınıp alınmayacağına karar verir.

4.17.2 Deney laboratuvarları üreticinin olanaklarını kullandığı sürece, deney laboratuvarları üçüncü taraf müşterilerine ve diğer taraflara ³⁷ bağımsız olarak kalacağını temin etmelidir.

Üreticinin deney olanaklarının kullanılması taşeronluk anlamına gelmez (Klavuz rehber A madde 3.4). Bu üreticiye Onaylanmış Kuruluş statüsü sağlamaz.

4.17.3 Onaylanmış Kuruluş tarafından üreticinin olanaklarının kullandığı deneylerin bir parçası veya bütünü deney raporlarında belirtilmelidir.

4.18. AoC sistemi 2+, 2 ve 4 'te üreticinin görevi olan Başlangıç Tip Deneyleri daha sonra, söz konusu Aoc sistemiyle ilgili tüm kuralların gereği gibi uygulanması şartıyla, ilgili ürünün doğru Başlangıç Tip Deneylerini yürütebilen donanımlı ve vasıflı herhangi bir tarafa bu görevin tamamı veya bir parçası havale edilebilir.

4.19. Varolan teknik şartnamenin halihazırda uygulanmadığı veya sadece bir parçasına uygulandığı ürünün kullanıma uygunluğunun tespitine göre , önem Klavuz Rehber I “ Yapı Malzemeleri Direktifi Madde 4(4) ‘ün Uygulanması” na verilmelidir.

5. Fabrika Ürün Kontrolü (FÜK)

5.1. CPD’inde, Fabrika Ürün Kontrolü,tatbikatı üretici tarafından yapılan ürünün sürekli iç kontrolü anlamına gelir. Bir üreticinin kendisi tarafından ilan edilen (Başlangıç Tip Deneyleri temel alınarak sağlanan) performanslarının sonraki tüm ürünler içinde geçerliliğini temin ettiği anlamına gelir. Bu genellikle Başlangıç Tip Deneylerinde belirtilenlerle(yani aynı karakteristikte olduğunu), sonraki ürünlerin aslına uygunluğunu da kapsar; bununla beraber ürün yelpazesi konsepti FÜK’e de uygulanabilir. Ürünün piyasada yer alması için üreticinin araçlar(örneğin acentasının AB içerisinde kurulması gibi) içerdiği durumlarda , bu kontrol daha sonraki hizmetleri de kapsamak durumunda olabilir, yani burada kontrol edilmesi bu aşamadaki özellikler ürünün karakterini etkileyebilir.

5.2. Genelde FÜK bütün karakteristiklerle ilgilidir. Ancak bu bütün karakteristiklerin doğrulama ve/veya değerlendirmeye tabi olması veya Başlangıç Tip Deneyleri için kullanılan aynı metotların FÜK içinde kullanılması gerektiği anlamına gelmez. FÜK ‘ün kontrolü dolaylı olarak içermesinin anlamı (örneğin gelen hammaddenin kontrolü ve ürün proseslerinin kontrolüyle) veya FÜK metotları ve Başlangıç Tip Deneyleri metotları arasında bir ilişki bulunan ancak Başlangıç Tip Deneylerinde³⁸ kullanılan farklı metotların(genellikle ucuz ve daha kolay) kullanıldığı, her üreticinin en azından münferit ürün veya ürün yelpazesi içindir. Bu ilişkinin (bağlantının) kurulmasını ve nasıl kurulduğunu ve belgelendiğinin teknik şartnamenin belirtmesi gerekir fakat ilişkinin kendisinin teknik şartnamede bulunması gerekmez. Üreticinin CWFT veya geleneksel olarak kabul edilen performansları kullandığı durumlarda dahi ve bunlara uygunluğunu dolaylı deneyler (bkz.not 3.5) belirtilir., ve FÜK sistemi ürünün bu kullandığı hükümlerin (örneğin eğer termal iletkenlik yoğunluğa dayanan cetvel bir değerse , FÜK bu yoğunluğun kontrolünü gerektirir)gerekliklerine uymaya devam edip etmediğini kontrol etmeye gerek duyabilir.

5.3. Farklı üreticilerin farklı kontrol metotları kullandığı hallerde (örneğin bazılarını son ürün deneyleri yaparken diğerlerinin süreç kontrolünü kullanması gibi), hEN veya ETAG/CUAP bunların eşitliğini sağlamaya ihtiyaç duyar ve bu durum bir diğerine çıkar sağlayacak şekilde

³⁷ bkz.Kılavuz Rehber A madde 3.5 bent 3.5(b).

³⁸ Bu metotlar aynı karakteristik veya ürün özelliklerinin üretici tarafından ilan edilen performansların diğer bütün müteakip ürünler içinde geçerli olarak devam edeceğini temin etmesine izin verir fakat, üreticiler ve üretim çevresi vasıtasıyla kullanılan ekipmanlar ve koşullar uyarlanmış olmalıdır.

çarpıtılmamalıdır. Buna ek olarak 3. tarafın (bkz. 5.4 EN ISO 9001 'in kullanımı altında) onaylı olup olmadığına bakılmaksızın, teknik şartname ENISO 9001 kalite yönetimi sistemini yürütmeleri için üreticilere öncelikli muamele vermeyebilir. Sürekli süreç kontrolü ve süreksiz son ürün deneyleri ile FÜK genellikle ikisini birleştirir. Ayrıca izin verilmeyen özel bir üretim metodunu direkt veya dolaylı olarak istenilmesini veya ima edilmesini önlemek için, süreç kontrolü ile ilgili hükümler metne dökülürken hassasiyet gösterilmelidir.

5.4. Genellikle FÜK teknik şartnamenin kural oluşturan parçasına dahil olmalıdır, fakat bu ayrı bir ek veya hatta ayrı bir teknik şartnamenin konusu olabilir. CE işaretleme hakkındaki FÜK hükümleri Kılavuz Doküman B göz önüne alınarak ve EK ZA'ya atıfta bulunularak yazılmalıdır. Uygunluğun bütün EN ISO 9001(veya EN ISO 9000 standard serilerinin bir önceki versiyonlarına göre)'in kurallarına göre yapılmasına müsaade edilemez fakat FÜK sisteminin genel parçası olarak Kılavuz Doküman B'nin gerekliliklerine karşılık gelen standard hükümlerine göre teknik şartnameye uygunluk gerektirebilir. Hatta, teknik şartnamenin koşul ve şartlarını söz konusu EN ISO sisteminin kapsamı şartıyla, EN ISO 9001'e uygun bir kalite yönetim sistemini gönüllü olarak yürüten üreticiler Onaylanmış Kuruluştan(kendi sorumlulukları altında olan) istenen bir izlenime sahip olabilirler.

5.5. Şartname yazarları FÜK' de ne kadar detay verileceğini belirtmelidirler³⁹. Şartname yazarları, FÜK hakkındaki sözleşme hükümlerinin hem üreticileri hem de bütün Onaylanmış Kuruluşları bağladığının farkında olmalıdırlar ve bundan dolayı ne piyasanın çıkarlarına ne özel bir üreticinin, üretim miktarına, ürün kontrolüne nede herhangi bir Onaylanmış Kuruluşun aleyhine olmaması için şartnamelerin dikkatlice hazırlanması gerekir. Bunun olmasını sağlamanın bir yolu FÜK hükümlerini alışlagelene göre değil, performansa dayalı olarak yazılmasıdır. "Performans gereklilikleri....., A örnekleme sistemine uygunluk gösteren uygunluk kriterleri ve deney hükümleri sisteminin tekrarlanması Tablo X 'deki performans gereklilikleriyle birleştiği sayılır" tümcesinin kullanılmasıyla performansa dayalı yaklaşım ve daha alışlagelen elementlerin birleştirilmesi de mümkün olabilir.

EOTA tarafından hazırlanan Teknik Şartnameler için, bkz.2.2.

5.6. FÜK'nün belirli istatistiksel kriterlerden emin olması gerektiği ve bunun kurulması için zaman gerektiği hallerde, uzun süreli istatistiksel kriterde olan yeterli sayıda deneyleri yapmadan önce FÜK tatmininin üretici tarafından nasıl gösterileceği teknik şartnamede belirtilmelidir. Şu da unutulmamalıdır ki istatistiksel yaklaşım sürekli test edilen karakterler için pratiktir. Seyrek olarak test edilen karakterler için (örneğin senede bir) veya bütün FÜK amaçları için doğrudan test edilmeyen karakteristikler de alternatif gerekler sağlanmak şart koşulmalıdır.

5.7. AoC sistemi 1+, 1, 2+ veya 2 ye dahil olan ürünler için, eğer teknik şartname gerekli ayrıntıları içermiyorsa veya uzun zamandır gelişmediyse, bütün Onaylanmış Kuruluşlarının (CPD madde18) birbirleriyle sürekli olarak çalışmalarına olanak sağlamak için, Onaylanmış Kuruluş Grubu (GNB), kural oluşturan bir statü haline gelebilmesi için, sonrakilerin hEN veya ETAG/CUAP/ETA'lar içine dahil edilmesi için daha sonra CEN/TC veya EOTA'ya önerilecek bu hükümleri geliştirirler. ⁴⁰Teknik Şartname revize edilene kadar bu hükümler NB'ler tarafından kullanılır. CEN/TC veya EOTA/WG, GNB'nin ilgili sektör grubu ile bağlantı kurmalıdır.

5.8. Teknik şartname içerisinde, minimum frekanslarının değerlendirilmesine (deney sonuçlarına göre frekanslar daha yüksek veya daha düşük olarak ayarlanabilir) ve defolu ürünlerin ve de

³⁹ Standardlar için CEN Model Ürün Standardları içerisinde geçen " minimum" şartları (CEN BT N888 doküman ve supleme n No:2) artık yeterli olarak değerlendirilmeyecektir

⁴⁰ Uygunluk Teyit Sistemleri 3 ve 4'ün uygulandığı uyumlaştırılmış standardlar için, yani FÜK'ün hiçbir 3. taraf değerlendirilmesine tabi olmadığı zaman, teknik şartname yazarları yeterli detay konusunda sadece GNB'nin desteklemesine dayanmamalıdır.

giren hammaddelerin kontrolü gibi FÜK'nün diğer yaklaşımlarına göre hangi metodun kullanıldığına ayarlanmasına izin verilebilir. Frekansların kullanımı olabilir (genellikle o zamanın şartlarına göre değil, ürünün miktar şartlarına göre, örneğin 1000m² başına bir veya ürün zamanına göre örneğin imalat günü başına bir şekilde), ve bu FÜK kontrolü için daha karmaşık metodlara daha fazla yatırım yapan üreticilerin aleyhine olabilir. Ürün kontrolü için istatistiksel metotların kullanımı (örneğin kontrol çizelgesi)⁴¹ bazı karakteristikler için daha uygun olabilir. Bütün bunlar CEN/TCler veya EOTA/WG lerin kapsamı gereken teknik öğelerdir, eğer bunları yapmaya karar verilirse uyumlaştırılmış standartlar içerisinde veya ETAG/CUAP ve gizli dosyaların parçası olan Kontrol Plan 'nın refere eden ETA olarak yapılabilir.

- 5.9. CPD Ek III'ün uygulanmasında , Uygunluk Beyannamesi sistemleri 1+,1,ve 2+ “tanımlanmış test planlarına uygun olarak yapılan ileri ürün kontrolleri”de içerir. Genellikle nihai ürün⁴² FÜK deneylerini kapsadığı farz edilir. CEN/TC veya EOTA/WG, nihai ürün normal FÜK deneylerinin bir parçası gibi kapsama alınmış veya kendi hakkı olarak bir taşeron gibi daha sonra takdim edilebilmesini sağlayacak gereksinimleri karşılayabilmek için GNB ile irtibat kurulmalıdır. Buna rağmen, ürünün doğasında veya son ürün deneylerinin yapılmadığı gibi bir metot uygulandığında, bu gerekenler hariç tutulmuş olabilir (ve uyumlaştırılmış standartların Ek ZA içerisindeki ZA.3 ve tablo(lar) veya ETAG/CUAP içerisindeki benzer bilgilerin karşılık gelecek şekilde adapte edilmesiyle).
- 5.10. Bir üreticinin aynı fabrika içerisinde farklı üretim serileri veya üniteleri yada farklı fabrikalarda üretim serileri veya üniteleri yürüttüğü ve bütün bunların tek bir genel FÜK sistemi tarafından kapsandığı hallerde, üretici her ayrı üretim serileri veya üniteleri (ve bu teknik şartnamenin bir gereksimi olarak yapılabilir) için kontrol kayıtlarını saklamak zorundadır. Buna rağmen, FÜK denetimleri yapılırken, ürünü özel yaklaşımlarının değerlendirilmesi her zaman gerekse bile, Onaylanmış Kuruluşlar bütün serilere/ünitelere uygulanması gereken “genel” FÜK hükümlerini sistematik olarak tekrarlamak zorunda değildir.
- 5.11. Bazı durumlarda, tamamen kullanılmaya hazır FÜK sistemine henüz sahip olmayan bir üretici, bir yenilikçi veya benzer ürün⁴³ için CE işaretlemesi arayabilir. Bu gibi durumlarda, FÜK sistemi tamamen kullanılmaya hazır olmadan önce uygulanması gereken gereksinimleri, üreticinin teknik şartnameye uygunluğu ve sistem bir kere tamamen kullanılmaya hazır olduğunda ne uygulanması gerektiğini idea etmesine izin vermek için teknik şartnamede belirtilmelidir.
- 5.12. Tek uygulamalık ürünlerde ise (bkz: 4.11.3), seri üretimler (örneğin son ürün örnekleme) için kullanılan bazı FÜK yaklaşımları uygulanamaz. Buna rağmen üretici, yine de bir FÜK sistemine sahip olabilir, örneğin hammaddelerin kontrolü ve kayıtlarını tutmak gibi. hEN veya ETA'nın kapsadığı belki tek uygulamalık üretmelerde olduğu gibi FÜK hükümleri sadece seri üretimlere uygulanabilen gereksinimlerden muaf tutacak bir şekilde yazılmalıdır; ancak teknik şartname yazarları, bunların bir uyumlaştırılmış teknik şartname tarafından kapsanan tüm ürünler için gereksinimlerin eşit olması gerektiğinin farkında olmalıdırlar.

⁴¹ Kontrol çizelgeleriyle ilgili bilgiler, ISO 7870:1993 “ kontrol çizelgeleri-Genel kılavuz ve Talimatlar”, ISO7966:1993 “ Kabul Kontrol Çizelgeleri” ve ISO 8258:1991 “Shewhart Kontrol Çizelgeleri” içerisinde bulununabilir.

⁴² FÜK hakkındaki ilgili hesaplamaları için bkz: Kılavuz Rehber K EK III.

⁴³ Bu gibi ürünler genellikle hEN'in kapsamı dışındadır ve CE işaretlemesi için, bir ETA formunda teknik şartname gerektirir. Üretimin ve FÜK'ün (Tam olarak) yürütülmediğinde, ürünün uygunluğunun gösterilmesi, büyük ölçüde kontrol/deneylerini nihai ürün üzerinde yürütülmesiyle olur.

5.13. Birden fazla farklı opsiyonun olabileceği kit durumunda,

5.13.1 Kit üreticisi, bütün bileşenleri de içeren kit hakkındaki tüm FÜK sorumluluğunu üstüne alması koşulu ile bütün bileşenleri üretir (CE işaretlemesi olsa da, tek bir ürün gibi bu bileşenler için teknik şartnameyle getirilen zorunlulukları aşarak, teknik şartname tarafından kit için zorunlu olabildiği hallerde).

5.13.2 Kit üreticisi, sadece bazı bileşenlerini üretimi için ve başka bir bileşen⁴⁴ içerisinde aldığı bir kiti piyasaya sürer. Bu durumda, bu bileşenlere uygulanabilen başka bir teknik şartname tarafından gerekmedikçe, ürettiği bileşenler (bkz.5.13.1) de dahil olmak üzere, kit üreticisi, bir bütün olarak kitin FÜK'ünden sorumludur. Bunun yanında kitin teknik şartnamesi tarafından gerekli olan yerlerde üretici, bu bileşenlere tek bir yapı malzemesi olarak uygulanabilenler dışında, gerekli herhangi bir FÜK'nü tanımlamakla sorumludur. Bileşenlerin her ikisine de aşağıdaki prensipler uygulanır:

- Uygulanabilen AoC sistemi tarafından eğer zorunluysa uygulanan kurallara göre 3. Taraf uygunluğa tabi olmak ve zorunlu FÜK kayıtlarını Kit Üreticisinin onayına sunmak için, Kit Üreticisi ile bileşen üreticisi, daha sonraki FÜK performanslarının kite uygulanabilen teknik şartname hükümlerine uygunluk göstermesini sağlayacak bir sözleşme akdeder.

-Kit üreticisi bir veya daha fazla bileşeni serbest pazardan (CE işaretlemeli veya değil) veya bir bileşen üreticisinden satın alır. Bu durumda, kit üreticisi, kit ve bütün bileşenlerini bir bütünlük gibi teknik şartname ile uygunluğunu bildirmekteki tüm sorumluluğu üstüne almak zorundadır ve bundan dolayı toplam uygunluğun devamlılığını sağlamayı garanti edecek bir FÜK sistemini yürütmeye ihtiyaç duyar. Buna rağmen bu halde kit üreticisi tüm bileşenleri üretmemesine rağmen, FÜK tamamen üreticinin önerilerine göre yapılan süreç kontrolüne dayanmaz, bundan dolayı normal olarak son ürün testlerine dayanması gerekir. Bunun uygulandığı yerlerde, teknik şartname bu ihtimali de kapsamaya ihtiyaç duyabilir ve bu, bütün bileşenleri kendisi tarafından üretilen⁴⁵ kit üreticilerinin FÜK zorunluluklarından farklı olabilir.

5.13.3 Kit üreticisi, kitin FÜK için bütün gibi sorumluydu ve bileşenlerdeki satın alınmışlara 5.13.2'nin prensiplerine dayanarak uyguluyorsa, sadece satın aldığı bileşenlerde kullanır.

Note: Kit bileşenleri hakkındaki klavuz sadece teknik şartnamede tanımlandığı gibi kitin performansını etkilenmesinde önemli bir rol oynayan bileşenlere uygulanır. Kitin Teknik Şartnamesi, hangi bileşenlerin yukarıdaki gibi anahtar rol oynayabileceğini ve uygulanabilen FÜK zorunluluklarını kesin olarak belirlemelidir. Bunlardan minor rol oynayanlar içinse FÜK, kit üreticisi tarafından verilen şartnameye uyup uymayacağını belirleneceği FÜK yeterli olacaktır.

5.14. Buradan itibaren “temel ürün” olarak adlandırılacak tek bir yapı malzemesi veya kit üreticisi, uygulanabilen Teknik Şartname de tanımlandığı gibi temel ürünün istenen nihai kullanım performansında anahtar rol oynayan fakat daha sonra bir “asıl kit” ile devam etmesine rağmen temel ürünün bir parçası olmayan ve üreticisinin temel ürünün teknik şartnamesi hükümlerine uygunluk gösteren bir FÜK sistemine gerek görmediği özel bir ek ürünü açıkça öngörür veya zorunlu kılar.

Bu yüzden , temel ürünün üreticisi,ilgiliyse,herhangi gerekli FÜK ihtiyacının ötesindeki tek yapı malzemesi gibi anahtar ek ürünü tanımlamak ve bunun gözlemlendiğinden garantilemek zorundadır.Buna ek olarak, bu anahtar ek ürünün karakterlerindeki herhangi potansiyel değişikliğin söz konusu temel ürünün nihai kullanım performansını azaltıp azaltmayacağını doğrulanmasında ihtiyaç duyulan indikatörleri kendi FÜK'ü içerisine dahil etmesi zorunlu

⁴⁴ “giren malzemeler/ürünler ” olarak düşünülebilir.

⁴⁵ Denetim alınmasının tanımlandığı ISO 3951 ve ISO 2859 standard içinde belirtilmiş kontrol sürecinde olabilir.

hale getirilebilir. Uygunluk Teyit Sistemi 1, 1+ ve 2'nin uygulandığı yerlerde, temel ürün şartnamesi Onaylanmış Kuruluş tarafından üstlenilen üreticinin FÜK'nün sürekli denetimi altındaki uygulanabilir hükmü içerebilir.

NOT: Temel ürün Teknik Şartnamesi uygulanabilen FÜK zorunluluklarını açıkça belirtmeli ve hangi ek ürün/ürünlerin böyle bir anahtar rol oynayacağı belirtilmelidir.

- 5.15. FÜK zorunluluklarının taslağı hazırlanırken bunları “Bütün üreticiler için FÜK zorunlulukları” (örn: FÜK deneyleri sıklıkları) ve “özel üretici FÜK zorunlulukları” (örn: ekipman ve personel) olarak ayırmak kullanışlı olabilir. Çünkü daha sonra bunlar özel üretici olacağından bu EN metinlerinin detaylarını tanımlamak için uygun olmayabilir.

Ek Hususlar:

Üreticinin sorumluluğunda olduğu sürece, Onaylanmış Kuruluş ve diğer kuruluşların uygunluk teyit sistemindeki rolünün açık hale getirilmesine ihtiyaç vardır, bununla ilgili bilgiler Avrupa Komisyonunca yayımlanan “ Yeni ve Genel Yaklaşımı Temel alan Direktiflerin Uygulanması Klavuzu” ndan temin edilebilir.

Örneklemeyle ilgili, örneğin partinin boyutu gibi hususlarda (partinin temin zincirinden geçebilecek kadar küçük olması gibi), uyumlaştırılmış teknik şartnamenin resmi olmayan bir parçası olarak uygunluk değerlendirilmesinin örnekleme, testler ve uygunlukla ilgili kriterlerinin dışında ek bir hüküm teknik şartname yazarları tarafından eklenebilir.